

OCHRANA INOVACÍ PROSTŘEDNICTVÍM OBCHODNÍCH TAJEMSTVÍ A PATENTŮ: URČUJÍCÍ FAKTORY PRO FIRMY V EVROPSKÉ UNII

SHRNUTÍ

OCHRANA INOVACÍ PROSTŘEDNICTVÍM
OBCHODNÍCH TAJEMSTVÍ A PATENTŮ:
URČUJÍCÍ FAKTORY PRO FIRMY V EVROPSKÉ UNII

SHRNUTÍ

Obsah

Obsah

Seznam zkratk

Seznam tabulek a obrázků

Shrnutí

1. Úvod
 - a. Ochrana inovací a jejich schopnost generovat zisk
 - b. Definice obchodních tajemství
 - c. Různé právní rámce
 - d. Podrobné informace o obchodních tajemstvích
2. Literatura a hypotézy
 - H1. Míra konkurence v oblasti inovací
 - H2. Míra inovace
 - H3. Druh inovace
 - H4. Otevřené inovační postupy
 - H5. Finanční překážky
 - Kombinování patentů a obchodních tajemství
3. Údaje
4. První posouzení důkazů: popisná analýza
 - a. Míry inovací podle země
 - b. Obchodní tajemství a patenty podle velikosti firmy
 - c. Obchodní tajemství a patenty podle hospodářského odvětví
 - d. Obchodní tajemství a patenty podle druhu inovace
 - e. Obchodní tajemství a patenty a spolupráce v oblasti inovací
5. Ekonometrická analýza
 - a. Modely
 - b. Proměnné
 - c. Výsledky ekonometrické analýzy
 - H1. Míra konkurence v oblasti inovací
 - H2. Míra inovace
 - H3. Druh inovace
 - H4. Otevřené inovační postupy
 - H5. Finanční překážky
 - Komplementarita obchodních tajemství a patentů
 - Další faktory ovlivňující volbu způsobu ochrany
6. Závěry a směřování dalšího výzkumu

Literatura

Shrnutí

Obchodní tajemství jsou navzdory svému hospodářskému významu a zejména úloze, kterou hrají při ochraně návratnosti inovací, nedostatečně zkoumána a jejich vztah s patenty je často vykládán chybně. Tato studie se snaží danou problematiku osvětlit na základě reprezentativních údajů na úrovni firem z průzkumu Společenství v oblasti inovací (CIS), který zahrnuje téměř 200 000 firem působících v odvětvích zpracovatelského průmyslu a služeb v Evropě.

Ve studii provedené ve spolupráci s Centrem evropského hospodářského výzkumu v Mannheimu (ZEW) v roce 2016 úřad EUIPO prostřednictvím střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví zkoumal určující faktory ochrany inovací pomocí patentů a obchodních tajemství u německých firem a její dopady na výkonnost. Pozornost byla věnována zejména interakci mezi patenty a obchodními tajemstvími a dopadům zvolené strategie ochrany na výkonnost, a to nejenom na úrovni firem, ale také na úrovni jednotlivých inovací¹.

V návaznosti na tuto práci se úřad EUIPO prostřednictvím střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví nyní snaží ještě lépe pochopit úlohu a příspěvek obchodních tajemství v portfoliu duševního vlastnictví firem na úrovni Evropské unie.

Studie nejprve navrhuje teoretické modely interakce mezi patenty a obchodními tajemstvími a zkoumá řadu faktorů, které by měly využívání těchto dvou mechanismů ochrany ovlivňovat. Důraz je kladen zejména na preferování buď patentů, nebo obchodních tajemství a na faktory ovlivňující volbu strategie ochrany. Přestože předchozí analýzy tyto dvě metody ochrany často považovaly za zástupné, studie zdůrazňuje jejich komplementární úlohu.

Hlavní zjištění analýzy jsou uvedena níže.

1. Inovativní firmy k ochraně svých inovací často používají jak patenty, tak obchodní tajemství.
2. Obchodní tajemství se k ochraně inovací používají ve větší míře než patenty ve většině druhů firem, ve většině hospodářských odvětví a ve všech členských státech².
3. Obchodní tajemství i patenty spíše používají firmy, které provádějí interní výzkum a vývoj, mají vysoké výdaje na inovace, a v případě, že se jedná o novou inovaci na trhu. Obchodní tajemství se upřednostňují u inovací, které jsou nové pouze pro danou firmu.
4. Patenty se s větší pravděpodobností používají (samostatně nebo v kombinaci s obchodními tajemstvími), když je inovativním produktem výrobek spíše než služba.
5. Obchodní tajemství (často bez patentů) se s větší pravděpodobností používají u inovací procesů a inovací ve službách.
6. Obchodní tajemství (samostatně nebo v kombinaci s patenty) se spíše používají pro udržení či zvýšení konkurenceschopnosti inovací zaváděných firmami, které se podílejí na otevřených inovačních postupech, jako je spolupráce v oblasti výzkumu, zejména se vzdálenými (mimoevropskými) partnery.

¹ Údaje o jednotlivých inovacích byly k dispozici pouze v německém průzkumu CIS. V této studii, která vychází z údajů ze všech členských států EU, jsou všechny analýzy provedené na úrovni firem.

² Tato studie vychází z údajů z 24 členských států. Česká republika, Dánsko, Francie a Španělsko nezahrnuly do své verze průzkumu CIS otázky o obchodních tajemstvích.

7. Na trzích, kde panuje silná cenová konkurence, lze pozorovat tendenci k upřednostňování obchodních tajemství před patenty. Na trzích, kde panuje silná konkurence v oblasti kvality, lze zaznamenat tendenci k používání obchodních tajemství i patentů. To souvisí se zjištěním č. 5 výše. Silná cenová konkurence je typická pro komoditní trhy, kde je málo příležitosti k odlišení produktu / inovaci a marže lze zvyšovat pomocí inovací v oblasti nákladů/procesů.

Nutno podotknout, že stejně jako u všech ekonometrických analýz tohoto typu, je třeba uvedená zjištění vykládat opatrně. Výsledky této studie odhalují vztah mezi některými charakteristikami firem a trhů, na nichž tyto firmy působí, a jejich volbou strategie ochrany. To by však nemělo být bráno jako nezvratný důkaz příčinné souvislosti. Aby bylo možné přesněji určit příčinné faktory, je zapotřebí podrobnější výzkum a lepší údaje.

Nicméně výsledky této studie snad tvůrcům politik poskytnou základ pro další vývoj politik v této oblasti v návaznosti na přijetí směrnice o obchodních tajemstvích v roce 2016.